

Prenumerata roczna wynosi K 5.—, dla członków bezpłatnie.
Inseraty umieszcza się wedle stałej taryfy.
Wychodzi 1-go każdego miesiąca. — Redakcya i Administracya: **Kraków, Dietla 25.**
Rękopisów nie zwraca się. — Konto czekowe Kasy oszczędności Nr. 66.620.

Pränumerationsgebühr pro Jahr K 5.—, für Vereinsmitgl. une
Inserate laut aufliegendem Tarif.
Erscheint am 1-ten jedes Monats. — Redaction u. Administration: **Krakau, Dietla 25**
Manuscripte werden nicht zurückgegeben. — Postsparcassen-Conto Nr 666 20

Nr. 37. **Krakau, Freitag 1. Juli 1910.** **IV. Jahrgang.**

Staatsbahnreform.

Die Reform der oester. Staatsbahnen steht gegenwärtig im Vordergrund des öffentlichen Interesses.

Unser Eisenbahnwesen hat bereits eine lange Leidensgeschichte hinter sich und ist infolge der Verstaatlichung in ein Unterbilanz-Stadium eingetreten.

Kaum ist nach langer Mühe das Staatsbahnsystem erreicht, hört man allseits klagen.

Die Verwaltung ist mangelhaft, die Kaufmannschaft klagt über einen unsinnigen Bureaukratismus, die neuerlich erhöhten Tarife erschweren den Handel und Industrie und trotzdem lastet der Steuerdruck grösstenteils auf den Einwohnern der Städte.

Einige Ziffern seien hier angeführt. Bei einem Netz von nahezu 20.000 Kilometern, das ausser der Südbahn fast alle grossen Linien umfasst, beträgt das gesamte Anlagekapital unserer Staatsbahnen $5^1/_2$ Milliarden Kronen. Bei einer halben Milliarde Betriebseinnahmen beschränkt sich der Ueberschuss auf kaum 70 Millionen. Berücksichtigt man die Zinsen und Tilgungsquoten, so zeigt es sich, dass der Staat bereits 115 Millionen Kronen aus Steuergeldern zuschiesst.

Sucht man nach den Ursachen des Fehlbetrages, so sind diese vor allem in u n k a u f m ä n n i s c h e r B e t r i e b s w e i s e und in dem kollossalen Steigen der Personalauslagen zu finden. Es ist wirklich staunend, dass 60% der Auslagen auf Personalausgaben aufgehen.

Es liegt vor allem in der Hand des Parlamentes, unser Eisenbahnwesen zu sanieren. Solange man aus nationalem Egoismus immer mehr Zwischenämter und Beamtenstellen verlangt, solange sich die Abgeordneten in demagogischen Personalforderungen überbieten, solange manche Abgeordnete glauben, durch Abschaffung der Freikarten die Bahnbilanz zu retten, sei keine Hoffnung auf Besserung.

Zunächst ist also zu fordern, dass die Staatsbahnen nach kaufmännischen Grundsätzen geleitet werden, wenn auch die Erzielung von Ueberschüssen nicht den Betriebszweck bildet und die Bahnen Verkehrsmittel und nicht Ertragsquelle sein sollen.

Unsere Schulen müssen den modernen Anforderungen entsprechen, denn beim jetzigen Schulplan werden junge Leute mehr zu Gelehrten als für das praktische Leben ausgebildet. Unsere Beamtenschaft ist tüchtig, aber als Zöglinge unseres verdorrten Schulsystems ist sie nicht imstande in der Leitung und im Betrieb jenen Blick für das einfach zweckmässige jene Zielbewusstheit und wohlangebrachte Sparsamkeit bekunden wie sie einen grosszügigen Geschäftsbetrieb kenntzeichnet. Eine Reform an Haupt und Gliedern tut not und vor allem auf dem Gebiete unseres Schulwesens. Dasselbe gilt von den leitenden Stellungen. Weder die Techniker noch die nur teoretisch ausgebildeten Juristen haben in ihrer Vorbildung die Fähigkeit erworben, einen grossen und komplizierten Betrieb so zu führen, wie etwa einer in einer Industrie oder Handelsunternehmung aufgewachsener Direktor.

Man mache nur einmal den Versuch einen der b e w ä h r t e n L e i t e r der industriellen und kommerziellen Unternehmungen an die Spitze der Staatsbahnen zu stellen, dann würde bald das Defizit beseitigt werden.

Die Wurzel des Eisenbahnproblems liegen unseres Erachtens in den Fehlern der öffentlichen Verwaltung. Insolange die Staatsbahnen nicht so geleitet werden wie die grössten von den mustergültigen industriellen Betrieben, werden verschiedene Palliativmittel nicht helfen.

Sprawozdanie

z plenarnego posiedzenia Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, odbytego w dniu 15 czerwca 1910 pod przewodnictwem prezydenta p. Maurycego Dattnera.

I. Przewodniczący konstatuje komplet i otwiera posiedzenie przedstawieniem następującego sprawozdania prezydalnego:

Biuro Reklamacyjne.

Namiestnictwo udzieliło Izbie koncesyi na prowadzenie biura reklamacyi należytości frachtowych rewizyi listów przewozowych oraz udzielania informacyi frachtowych.

Obecnie prowadzi prezydyum z Ministerstwem kolei żelaznych rokowania, celem otrzymania subwencyi na częściowe pokrycie kosztów utrzymania biura, które przyczyni się znacznie do uproszczenia i przyspieszenia toku reklamacyi kolejowych i przysporzy znacznych korzyści obrotowi towarowemu naszego okręgu.

Prezydyum nie omieszka przedłożyć pełnej Izbie konkretnych wniosków w sprawie organizacyi oraz wyposażenia biura reklamacyjnego.

Kollegen, verbreitet unsere Presse!

Budowa dworca

Dyrekcya kolei północnej rozpisała już budowę nowego dworca towarowego na stacyi krakowskiej.

Po roztrzygnięciu ofert nastąpi w krótkim czasie podjęcie robót, które jak mamy wszelkie prawo się spodziewać, dostaną się miejscowym przedsiębiorcom i dostarczą zatrudnienie licznym rzeszom robotniczym.

Konferencya dyrektorów.

W dniu 9 czerwca bieżącego roku obradowała w sali Izby doroczna konferencya dyrektorów austryacko-węgierskich kolei żelaznych.

Kontynując tradycyę przyjaznych stosunków między Izbą a przedstawicielam i najważniejszych interesów komunikacyjnych przyjęliśmy uczestników konferencyi wspólnym obiadem w sali Grand Hotelu

W telegramie skierowanym na moje ręce wyrazili kierownicy konferencyi, szef sekcyi Röll oraz radca ministeryalny Geutebrück, Izbie serdeczne podziękowanie za przyjęcie uczestników konferencyi, którzy odnieśli ze swego pobytu w Krakowie jak najlepsze wrażenie.

Reek pedycya w Krakowie.

W sprawie zamierzonej przez Ministerstwo kolei zmiany przepisów reekspedycyjnych, obowiązujących dla stacyi krakowskiej, odbyła się w Izbie ankieta interesentów.

Obrady te wykazały jak wielkie znaczenie ma dla Krakowa i tutejszego kupiectwa prawo reekspedycyi, tak, iż Izba musiałaby wystąpić przeciw każdemu ograniczeniu dzisiejszego stanu rzeczy.

Wedle informacyi, otrzymanych z najlepsze go źródła, sprawa ta nie jest jeszcze aktualną, a Izbie w każdym razie będzie daną możność dość wczesnego objawienia swego zdania, na wypadek, gdyby Ministerstwo kolei miało przystąpić dla zmiany obecnych obowiązujących dla Krakowa przepisów reekspedycyjnych.

Otwarcie Izby lwowskiej.

Jak Szanownym Panom zapewne już z dzienników wiadomo, odłożoną została uroczystość otwarcia nowego gmachu Izby handlowej we Lwowie, na dzień 3 lipca.

W otwarciu, które ma być uświetlone obecnością Jego Ekscelencyi Pana Ministra handlu, weźmie udział imieniem naszej Izby prezydyum

Wybory o Rady celnej.

Minister handlu zatwierdził przedsięwzięty przez Świetną Izbę wybór Pana Dra Szarskiego na członkn oraz Pana Zygmunta Rozenzweiga na zastępcę członka przybocznej rady celnej, na następny trzechletni okres funkcyjny.

Ustawa o zamykaniu sklepów.

W porozumieniu z Magistratem jako władzą przemysłową, przeprowadziła Izba z interesantami krakowskiego handlu towarowego szereg ankiet o zamykaniu sklepów.

Przy tej sposobności dał się bardzo dotkliwie odczuć brak ustawowej organizacyi kupieckiej. Bardzo nieliczny udział na tych zebraniach oraz trudność doprowadzenia pomiędzy nimi do zgody, stały się przyczyną, ze władza przemysłowa rozstrzygnęła tę sprawę niezupełnie wedle interesentów.

Telefony.

Nieustanne zażalenia na wadliwe funkcyonowanie obecnych połączeń telefonicznych, skłoniły prezydyum Izby do naocznego przekonania się o obecnym stanie robót rekonstrukcyjnych około urządzenia samoczynnej centrali telefonicznej.

Roboty, jak się przekonaliśmy są w pełnym toku, a nowa stacya automatyczna lokalna tudzież międzymiastowa są urządzone w sposób zupełnie nowożytny z wielkim, jak przyznać trzeba nakładem pracy i kosztów. Bardzo żmudne i drobiazgowe roboty monterskie są już na ukończeniu, tak, iż za kilka miesięcy nowa centrala pocznie funkcyonować. Izba ze swej strony uczyni w Ministerstwie handlu wszystko co można aby wykończenie robót przyspieszyć. Zwłoka powstała głównie przez opóźnienie w dostarczaniu bardzo skomplikowanych aparatów przez fabryki.

Aż do otwarcia nowej centrali trudno się spodziewać polepszenia obecnie opłakanych stosunków telefonicznych. Centrala miejscowa pracuje w warunkach bardzo niekorzystnych, a stare i zużyte aparaty sa tak pomieszczone, że z praktycznego punktu widzenia nie możemy na razie spodziewać się lepszej obsługi. Aż do nowej centrali trzeba się tedy uzbroić w pewną cierpliwość.

Trzeci aparat do nadawania telegramów.

W poruszonej na jednem z posiedzeń Izby sprawie ustawienia trzeciego aparatu telefonicznego dla odbierania i nadawania telegramóww głównym urzędzie pocztowym Kraków 1, otrzymaliśmy obecnie z Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie wiadomość, iż aparat taki został już w tutejszym urzędzie załączony.

Subwencya na dom rękodzielniczy.

Krakowska Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych wniosła do Ministerstwa robót publicznych podanie o subwencyę na urządzenie Domu rękodzielniazego w Krakowie.

Podanie to udzielone nam zostało do wydania opinii.

Jak przypuszczać należy, służyć będzie Dom rękodzielniczy nietylko potrzebom towarzyskim i reprezentacyjnym, lecz pomieści także instytucye, przeznaczone do pielęgnowania nauki zawodowej oraz do wykonywania pieczy nad młodzieżą rękodzielniczą.

Wobec tego mamy wszelki powód do zajęcia jak najbardziej przychylnego stanowiska w tej sprawie.

Komisye szacunkowe dla opłat szynkarskich

Na podstawie nowej ustawy o opłatach szynkarskich biorą Izby handlowe udział w wyborze komisyi szacunkowych oraz komisyi apelacyjnej dla ustanawiania opłat szynkarskich.

Wydział krajowy wezwał Izbę o uskutecznienie propozycyi do końca bieżącego miesiąca.

Wybór ma się jednak przeprowadzić dopiero po rozdaniu koncesyi, gdyż bierne prawo wyboru do komisyi przywiązanem jest do posiadania koncesyi szynkarskiej.

Budowa kanałów.

Sprawozdanie rządowe w sprawie budowy kanałów, przedłożone przez Ministerstwo handlu, spotkało się z przychylną oceną parlamentarnej komisyi budżetowej oraz miarodajnych kół parlamentarnych. Dostarczyło ono dowodu, iż rząd, powołany do wykonania ustawy z r. 1901 nietylko zajmuje stanowisko pod względem formalnym przychylne ale także, że uważa w obecnej chwili, budowę kanału Kraków-Wiedeń za pożyteczną, racyonalną, rentowną i konieczną ze względów ogólno gospodarczych.

Kraj nasz, a w pierwszym rzędzie okręg Izby winien prawdziwą konieczność Kołu Polskiemu oraz posłom krakowskim, gdyż tylko wytrwałe i niezachwiane stanowisko naszej reprezentacyi parlamentarnej, zapewniło to zwycięstwo idei, o której słuszności wszyscy w kraju głęboko jesteśmy przekonani.

Trzeba atoli zdać sobie sprawę, nie, że samo uznanie potrzeby i pożyteczności kanału ma tylko znaczenie teoretyczne, kanału bez pieniędzy budować nie można. W zamierzonej reorganizacyi budżetowej państwa, która na kraj nasz niewątpliwie nałoży znaczne ciężary, musi być przewidzianem także pokrycie wydatków, złączonych z emisyą pożyczki kanałowej. Pod względem finansowym musi też Koło Polskie domagać się gwarancyi, aby rząd budowę kanału Kraków – Wiedeń nietylko życzliwie ocenił, ale także, aby posiadał środki do wykonania tej budowy, która w sposób organiczny powinna być złączoną z reformą budżetu.

Kraj nasz przeszedł już raz smutne doświadczenie, że z pełnych kas państwa zbudowano kolej alpejską, port tryesteński i że przeprowadzono obszerne budowle wodne w Czechach, podczas gdy u nas nic nie zrobiono. Tembardziej cięży obecnie na Kole Polskiem obowiązek dopilnowania sprawy budowy kanałów i pod względem finansowym, abyśmy raz wreszcie otrzymać mogli to, co się nam z prawa od tak długich lat należy.

Upoważnienie na czas feryi.

Obecne posiedzenie jest ostatniem przed feryami. Wobec tego prosi prezydyum o upoważnienie do samodzielnego załatwiania ważniejszych spraw w czasie feryi wakacyjnych.

Izba przyjmuje sprawozdanie prezydenta jednogłośnie do wiadomości.

II. Sprawozdanie z czynności biura za czas od ostatniego posiedzenia rozdane członkom w druku, przyjęte zostało bez dyskusyi do wiadomości.

III. Na wniosek komisyi dla spraw koncesyjnych i osobistych uchwalono przedstawić na urząd sędziów obywatelskich przedstawić na urząd sędziów obywatelskich przy c. k. Sądzie krajowym jako handlowym w Krakowie ponownie następujących kandydatów:

a) **ze stanu samoistnych kupców:**

Ludwika Rosenberga, aptekarza w Krakowie
Ignacego Schneida, kupca w Krakowie
Jana Józefa Fischera, kupca »
Władysława Libana, przemysłowca w Podgórzu,
Ksawerego Mikuckiego, właściciela apteki w Krakowie.

b) **ze stanu osób pozostających w służbie w zawodzie handlowym:**

Józefa Strzyżowskiego, dyrektora powiatowej Kasy Oszczędn. w Krakowie

IV. Na czerwcową sesyę państwowej Rady kolejowej, zgłosili zastępcy Izby pp. prez. Dattner i r. Juliusz Epstein ogółem 6 wniosków w sprawach ruchu osobowego i towarowego.

Dwa wnioski mają za przedmiot dalsze udogodnienie komunikacyi pomiędzy Warszawą a Krakowem, w szczególności szybsze połączenia od Granicy do Krakowa dla pociągu pospiesznego, opuszczającego Warszawę o godzinie 12²² w nocy. Dzisiaj potrzebują pasażerowie używający tego pociągu, na przebycie drogi od Granicy do Krakowa 2½ godziny, tak iż tracą dalsze połączenia np. do Zakopanego Nadto opóźnia się znacznie doręczanie poczty listowej z Królestwa

Zażądano również zniesienia austryackiej wizy paszportowej, która zaprowadzoną została jedynie w drodze retorsyi, oraz przeprowadzania rewizyi celnej pakunków w wagonach bez potrzeby wysiadania z pociągu.

W interesie dalszego rozwoju ruchu turystycznego w Tatrach, domaga się Izba prowadzenia przez cały rok, przynajmniej zaś przed niedzielami i dniami świątecznymi, względnie po nich, pociągu popołudniowego z Krakowa do Zakopanego oraz nocnego pociągu powrotnego, który dzisiaj krąży tylko w sezonie letnim

Podobnie zażądano przywrócenia 50% kart powrotnych dla zaopatrzonych w legitymacye turystów.

Łącznie z wrocławską Izbą handlową przedstawiono życzenie, aby od pociągów pospiesznych do Krakowa Nr 2 i 4 stworzone zostały bezpośrednie połączenia do rannego i nocnego pociągu pospiesznego Nr. 14 i 32 w kierunku do Wrocławia i Berlina.

W sprawach rozkładu jazdy zażądano nadto szeregu ulepszeń dla komunikacyi osobowej pomiędzy Galicyą a zachodniemi i środkowemi Czechami na upaństwowionych obecnie kolejach czeskich.

Zgodnie z poprzednią uchwałą Izby domagają się delegaci do Rady kolejowej w dalszym ciągu rozszerzenia stacyi oraz przebudowania dworca w Oświęcimie, gdzie powinny być nadto stworzone odpowiednie urządzenia dla masowego ruchu wychodźców i robotników sezonowych.

Ze spraw ruchu towarowego podnieść należy wniosek o zniesienie 10% dopłaty frachtowej, pobieranej na liniach austryackich od drewnianych łat i drążków wywożonych do Niemiec, przy użyciu krytych wozów.

V. Towarzystwo akcyjne dla austryackich i węgierskich produktów naftowych we Wiedniu wniosło do Namiestnictwa we Lwowie prośbę o udzielenie koncesyi na rozwóz i sprzedaż nafty w beczkowozach we Lwowie, Przemyślu, Jarosławiu, Rzeszowie, Tarnowie, Bochni, Krakowie, Oświęcimie, Białej, Nowym Sączu, Sanoku, Samborze, Drohobyczu, Stryju, Stanisławowie, Tarnopolu, Brodach, Buczaczu, Kołomyi. Gorlicach i Jaśle.

Podanie Towarzystwa udzielonem zostało Izbie do wydania opinii.

Przesłuchane przez Izbę rafinerye nafty, należące do bloku, oświadczyły się za udzieleniem koncesyi, podczas gdy fabryki, stojące poza tą organizacyą uważają udzielenie koncesyi Towarzystwu »Olex« za nader szkodliwe, gdyż mogłoby ono zyskać monopol sprzedaży na szkodę dotychczasowych handlarzy, a następnie na szkodę konsumentów.

Handlarze nafty opierają się wszyscy bez wyjątku w sposób najbardziej stanowczy przeciw udzieleniu żądanej koncesyi Towarzystwu »Olex«. Twierdzą oni, że uprzywilejowanie tego Towarzystwa sprowadziłoby ruinę dla sfer handlujących naftą. Towarzystwo »Olex« uzyskawszy koncesyę usunie zdaniem handlarzy, i wyruguje wszelką na tem polu konkurencyę a doprowadziwszy do monopolu, z natury rzeczy dążyć będzie do wyzyskania swego stanowiska tak wobec sprzedawców, jak i wobec konsumentów.

Przeciw udzieleniu koncesyi oświadczyło się również krajowe Towarzystwo naftowe we Lwowie, które uważa nadanie koncesyi Towarzystwu »Olex« za przedwczesne tak długo, dopóki organizacya ta nie ziednoczy w bloku wszystkich rafineryi.

Zgodnie z wnioskiem komisyi połączonych sekcyi oświadczyła się Izba przeciw uwzględnieniu prośby Towarzystwa »Olex«.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamyka przewodniczący posiedzenie.

Internationaler Kongress für kaufmännisches Bildungswesen in Wien.

Aus den Programmen dieses im September stattfindenden Kongresses ist zu entnehmen, dass das Protektorat über den Kongress vom Erzherzog Leopold Salvator und das Patronat vom oesterreichischen Unterrichtsministerium, vom oesterreichischen Handelsministerium, von dem Comité permanent des Congrés internationaux de l'Enseignement technique in Paris sowie von der Internationalen Gesellschaft zur Förderung des kaufmannischen Unterrichtswesens in Bern übernommen wurde Die auf dem Kongress zur Behandlung gelangenden Referate umfassen wichtige Fragen über die Heranbildung des kaufmännischen Nachwuchses und dessen Verwendung in der Praxis und werden von hervorragenden Fachleuten des In- und Auslandes erstattet; darunter befinden sich Teoretiker und Praktiker aus Deutschland, Frankreich, Italien, Belgien der Schweiz, Norwegen, Japan u. a.

Das ausgegebene Exkursionsprogramm findet vielfaches Interesse, da darum nicht nur Ausflüge in die oesterreichischen Alpenländer und in einzelne Industriegebiete sich verzeichnet finden, sondern auch eine sehr gut organisierte Reise nach Bosnien, der Herzogowina und nach Dalmatien vorgesehen ist; die oesterreichischen Eisenbahnverwaltungen haben zu diesem Zweck und zur Reise nach und von Wien den Kongressteilnehmern entsprechende Begünstigungen eingeräumt.

Entscheidung des Obersten Gerichthofes.

Die im Versicherungsvertrage für die Geltendmachung des Entschädigungsanspruches festgesetzte Klagefrist ist eine Präklusiv-, nicht Verjährungsfrist. Diese Frist ist weder nach § 99 G. O. G. noch nach § 902 a. b, G. B., sondern nach Kalendertagen (Art. 328 H. G. B.) zu berechnen.

Am 12 Oktober 1908, gegen ½11 Uhr, nachts brach in einem Wirtschaftsgebäude des Realitätenbesitzers M., welches bei der Versicherungsgeselschaft B. gegen Brandschaden versichert war, Feuer aus, wodurch das Gebäude samt den darin verwahrten Futtervorräten und Fahrnissen vernichtet wurde Der Schaden wurde am 1. November 1908 erhoben und mit dem Betrage von 3960 K festgesetzt. Da gegen M. der Verdacht rege wurde, dass er den Brand selbst gelegt habe, wurde er in Untersuchungshaft gezogen. Am 7. Jänner 1909 beging derselbe ihm Arreste, nachdem im mitgeteilt worden war, dass seine Einlieferung an das Kreisgericht Cilli bevorstehe, Selbstmord Die Versicherungsgellschaft verweigerte die Auszahlung des Entschädigungsbetrages unter Berufung auf die §§ 14 und 16 Vers. Bed. Der zitierte § 14 besagt nämlich, dass der Versicherte jedes Recht auf Enschädigung verliert, wenn er den Schaden vorsätzlich oder durch grobes Verschulden herbeigeführt oder vergrössert hat; § 16 Abs. 2 Vers. Bed. aber bestimmt, dass die Gesellschaft nicht verpflichtet ist, die Entschädigung früher zu bezahlen als bis der Versicherte ein Zeugnis des zuständigen Gerichtes darüber beigebracht hat, dass aus Anlass des Schadensfalles gerichtliche Erhebungen überhaupt nicht, oder nicht gegen ihn eingeleitet worden sind oder dass sich seine Schuldlosigkeit ergeben habe. Um die Ausstellung eines solchen Schuldlosigkeitszeugnisses hat sich das Bezirksgericht in Schönstein als Pupillarbehörde der hinterlassenen minderjährigen Kinder des M. an das Kreisgericht in Cilli gewendet; allein dieses trug in Übereinstimmung mit dem Untersuchungsrichter Bedenken gegen die Ausstellung des Schuldlosigkeitszeugnisses und wies das diesfällige Ansuchen der Pupillarbehörde zurück. Seinem Beschlusse fügte das genannte Kreisgericht bei: . . . es wurde deshalb (wegen des Selbstmordes des M.) und zwar nur aus dem Grunde seines Ablebens das Strafverfahren eingestellt, bevor die Versetzung in den Anklagezustand rechtskräftig geworden war und konnte es zu einer Verhandlung und Enscheidung über die erhobene Anklage nicht kommen." Da es bei dieser Sachlage und dermalen unmöglich erscheint, im Strafverfahren über die Schuld des M. zu urteilen und auszusprechen, dass er an dem Brande schuldlos sei, begehrten die erwähnten M.'schen Kinder die Feststellung der Schuldlosigkeit des M. durch Urteil, — Festellung, dass dieser Ausspruch das im § 16 Vers. Bed. geforderte Schuldlosigkeitszeugnis ersetze, und sohin Verurteilung der Versicherungsgesellschaft B. zur Zahlung des Schadensbetrages per 3960 K Die beklagte Gesellschaft wendet vor allem Verjährung ein; denn der § 16 Vers. Bed. bestimme; „Alle nicht innerhalb 6 Monaten nach dem Schadensfalle entweder von der Gesellschaft schriftlich und vorbehaltlos anerkanten oder durch Überreichung der Klage vor das zuständige Gericht gebrachten Ansprüche auf Enschädigung sind durch den blossen Ablauf dieser Frist erloschen." Der Brand sei am 19. Oktober 1908 ausgebrochen, die Klage erst am 19. April 1909 präsentiert worden; vom 20. Oktober 1908 bis inklusive 18. Apr1 1909 seien 181 verstrichen, daher 6 Monnte (=6×30 Tage) vorüber und Verjährnng eingetreten. Dem gegenüber beruft sich der klägerische Vertreter auf die §§ 125 und 126 Z. P. O., dann auf § 89 G. O. G. und legt den Postaufgabeschein vor, wonach er die Klage schon am 17 April 1909 in Windischgraz an das Landes- als Handelsgericht in Graz zur Post gegeben habe, der 18 April 1909

sei ein Sonntag gewesen, daher die Präsentierug erst am 19 April 1909 erfolgt sein dürfte. Kläger haben auch geltend gemacht, dass der Brand wohl schon am 19 Oktober 1908 ausgebrochen sei, aber in der ersten Stunde des 20 Oktober 1908 noch fortgedauert habe, daher die Frist erst mit dem 21. Oktober 1908 beginnen könne. Die beklagte Gesellschaft machte weiters die Unzulässigkeit des Feststellungsbegehrens geltend. Ganz unzulässig sei aber das gestellte Begehren mit Rücksicht auf die rechtskräftig gewordene Abweisung des Begehrens um Austellung des Schuldlosigkeitszeugnisses durch die Ratskammer des Kreisgerichtes in Cilli.

Die erste Instanz — das k. k. Landesgericht in Graz — war zwar der Anschauung, dass die Frist von 6 Monaten zur Einbringung der Klage noch offen gewesen und dass demnach keine Verjährung eingetreten sei, weil die gegendständliche Frist nicht die Bedeutung einer materiellrechtlichen Frist habe, sondern vielmehr als eine Prozessfrist erscheine, daher auch auf sie die Bestimmung des § 89 G. O. G. anzuwenden sei, nach welcher die Tage des Postenlaufes in die Frist nicht einzurechnen seien, wies aber die Klage dennoch und zwar dermalen ab, weil das zuständige Gericht (§ 16 Vers. Bed.) zur Ausstellung des Schuldlosigkeitszeugnisses einzig und allein das Kreisgericht in Cilli sei, dieses aber die Austellung eines solchen Zeugnisess abgelehnt habe, die Kläger daher dermalen ausserstande seien, der Vorschrift des § 16 Vers. B. zu entsprechen; übrigens seien gegen M. gerichtliche Erhebungen eingeleitet worden und könne bei dem Umstande, als gegen ihn die Anklage erhoben worden sei wohl nicht ausgesprochen werden, dass sich durch die gepflogenen Erhebungen die Schuldlosigkeit des Versicherten ergeben habe.

Das k. k. Oberlandsgericht in Graz hat der Berufung der Kläger keine Folge gegeben.

In den Gründen wird ausgeführt: Die gegenständliche Frist entspringt als vertragsmässige Verjährungsfrist dem materiellen Rechte; auf dieselbe können daher die Bestimmungen der §§ 125 u. 126 Z. P. O., sowie des § 89 G. O. G., welche nur für prozessualle Fristen gelten, keine Anwendung finden. Daraus folgt, das die 6 Monate nach § 902 a. b. G. B. mit 180 Tagen zu berechnen sind und dass der Ablauf der Frist weder durch Sonn- und Feiertage, noch durch die Tage des Postenlaufes behindert wird; nun ist aber die gegenständliche Klage zweifellos erst nach Ablauf von 180 Tagen nach dem eingetretenen Schadensfalle, somit in einem Zeitpunkte beim zuständigen Prozessgerichte eingelangt, in welchem der Entschädigungsanspruch gemäss § 16 Vers. Bed. bereits erloschen war.

Der k. k. oberste Gerichtshof hat mit Entscheidung vom 4 Jänner 1910 G. Z. Rv VI. 525/9 infolge Revision der Kläger das Berufungsurteil aufgehoben und die Streitsache zur neuen Verhandlung und Entscheidung an das Berufungsgericht zurückverwiesen.

Gründe: Dem Berufungsgerichte ist insoferne beizupflichten, als es die im § 16 Abs. 5 des Versicherungsvertrages vom 9 Dezember 1899 vereinbarte 6 monatliche Klagefrist als eine materiellrechtliche bezeichnet und darin nicht eine prozessuale Frist sieht. Die in dieser Vertrags bestimmung erwähnte Klage erweist sich als Mittel zur Geltendmachung eines dem materiellen Rechte entspringenden Anspruches, die Versäumung der Klage, frist ist mit dem Verluste des Rechtes zur Geltendmachung dieses Anspruches verbunden. Die vereinbarte Frist ist somit eine Erist des Rechtes, deren Dauer von vorneherein b stimt ist und mit deren unbenütztem Ablaufe ein Rechtsverlust von selbst eitritt. Sie ist daher eine Präklusiv-, keine Verjährungsfrist, bei welch letzterer das Recht an sich zeitlich unbeschränkt ist, aber wegen Nichtausübung innerhalb einer gewissen Zeit untergeht. Mit Rücksicht auf die materiellrechtliche Natur dieser Frist können daher die Fristenvorschriften der Zivilprozessordnung, die sich lediglich auf Zeitbestimmungen für die Vornahme von Prozesshandlungen in einem bereits anhängigen Rechtsstreite beziehen, nicht angewendet werden Ebensowenig kann die Vorschrift des § 89 G. O. G.. nach welcher die Tage des Postenlaufes in die Frist nicht eingerechnet werden, auf die gedachte Präklusivfrist Anwendung finden, weil diese Vorschrift lediglich Fristen im Auge hat, die bereits ein anhängiges Verfahren voraussetzen, daher gleichfalls zivilprozessualler Natur sind und weil abgesehen davon diese Norm nur »gesetzliche und richterliche« Fristen berücksichtigt, nicht auch eine vertragsmässig vereinbarte Frist, um die es sich vorliegend handelt. Aus der materiellrechtlichen Natur dieser Vertragsfrist von 6 Monaten folgt jedoch keineswegs, dass dieselbe — den Monat mit 30 Tagen angenommen — mit 180 Tagen zu berechnen ist, in welchem Falle die Frist mit Rücksicht darauf, das nach der unangefochtenen Feststellung des ersten Richters der Schadensfall am 19 Oktober 1908 eingetreten ist, am 18 April 1909 abgelaufen und die am 19 April 1909 bei Gericht eingelangte Klage verspätet eingebracht wäre. Die Anordnung des § 902 a, b. G. B.: »Nach dem Gesetze werden... 30 Tage für einen Monat.... gehalten« bildet in Ansehung von Rechtsgeschäften eine Dispositivvorschrift; sie setzt voraus, dass die Vertragschliessenden nicht eine davon abweichende Zeitbestimmung gewollt haben; bestimmt doch der erste Satz dieser Gesetzstelle: »Veträge müssen.... auf die Art vollzogen werden, wie es die Parteien verabredet haben«. Es ist daher Sache der Auslegung, welcher Wille der Vertragsparteien diesfalls vorlag; hiebei ist zunächst allgemeine Uebung und Geflogenheit in Betracht zu ziehen. Wird nun erwogen, dass im gewöhnlichen Leben allgemein nach dem Kalender gerechnet wird und dass, der allgemeinen Uebung des Geschäftsverkehrs entsprechend, Art. 32 W. O. und Art 328 H. G. B. Monatsfristen kalendermässig bestimmen, so erscheint es vollkommen ausgeschlossen, dass die Parteien vorliegend beim Vertragsabschlusse eine andere, als die kalendermässige Frist gewollt haben (§ 863 a. b. G. B.) und die unsomehr, als der Versicherungsvertrag ein Handelsgeschäft bildet, für die darin enthaltenen Fristen zur Erfüllung des Vertrages zweifellos die kalendermässige Berechnung einzutreten hat (Art 271 Z. 3, 277 und 328 H G. B) und es an jedem Grunde für die widerspruchsvolle Annahme gebricht, die Parteien hätten in ein und demselben Vertrage bezüglich der Erfüllungsfristen die kalendermässige, rücksichtlich der in Rede stehenden Präklusivfrist dagegen die Berechnung gemäss § 902 a. b. G. B im Sinne gehabt Die vertragsmässig vereinbarte 6-monatliche Frist hatte daher an demjenigen Tage des letzten Monates zu enden, welcher durch seine Zahl dem Tage des Schadenfalles entspricht, somit am 19 April 1909. Die Klage wurde an diesem Tage, demnach rechtzeitig überreicht. Weil das Berufungsgericht, von einer unrichtigen rechtlichen Anschauung bezüglich des Endpunktes der gedachten Frist ausgehend, die Klage abgewiesen hat und deshalb ist das Meritum der Sache nicht eingegangen ist, daher in der Sache selbst nicht entschieden hat, liegt ein Mangel im Sinne des § 504 Z. 2 Z. P. O. vor, weshalb gemäss § 510 Z. P. O. der Revision Folge zu geben und obiger Beschluss zu fassen war.

Tragedya kanałów.

Tak a nie inaczej nazwać można kwestyę budowy kanałów, której izba posłów wraz z rządem przygotowuje uroczysty pogrzeb.

O konieczności budowy kanałów spisano w prasie austryackiej tyle artykułów iż możnaby nimi pokryć projektowany kanał Dunaj-Wisła Lecz nie na darmo nazywają Austryę krajem niespodzianek. Brak myśli przewodniej w ekonomiczno-politycznem życiu Austryi, brak konsekwencyi i ciągłości myśli publicznej, partyjna polityka rządu i parlamentu, demagogiczne wystąpienie wielu posłów, licytowanie się wzajemne wielu celem schlebiania wyborcom kalejdeskopowa, zmiana ministrów, oto atmosfera która stwarza ustawy, po to aby nigdy w życie nie weszły To co jeden minister uważa za słuszne i pożądane, jego następca lekceważy i ośmiesza. W ten sposób korumpuje się całe życie publiczne i zradza obojętność dla najżywotniejszych spraw.

Dr. Koerber chcąc uchodzić za opatrznościowego męża stanu w Austryi, i odwrócić uwagę bojowników szowinistycznych od walk narodowych olśnił posłów programem epokowych prac ekonomicznych.

Wśród entuzyazmu upokojonych radością reprezentantów ludu z fabrykowano ustawę obejmującą budowę kanału Dunaj-Odra-Wisła-Dniestr, ragulacyę rzek jednem słowem, wiosna zdawała się świtać dla biednych ludów austryackich.

Od czego są jednak wszechpotężni lichwiarze agrarni.

Dziewięć lat czasu wystarczyło im aby przekonać część izby posłów; izbę panów i rząd, iż budowa kanałów jest zbyteczna dla interesów ludu, a jej koszta podminować mogą podstawy finansów państwa.

Koło polskie zaniedbało sprawę a dopiero w najgroźniejszej chwili zdobyło się na rzadką, w jego historyi jednomyślność i na posiedzeniu z dnia 22 czerwca oświadczyło się z całą stanowczością za budową dróg wodnych. Na posiedzeniu izby poselskiej z dnia 24 czerwca uchwalono rezolucyę, aby aż do rokn 1912 budowa kanału Dunaj-Odra-Wisła została bez dalszej zwłoki rozpoczętą.

Mimo to uchwały te mogą mieć znaczenie teoretyczne wobec następującej rezolucyi uchwalonej dnia 25 czerwca b. r. przez komisyę budżetową izby panów: »Wzywa się rząd aby ustawę z 11 czerwca 1901 poddał rewizyi i wniósł Radzie państwa odpowiednie przedłożenia«.

Sprawozdawca generalny Dr. Baernreiter przedstawił nader pesymistyczny obraz kanałów. Obliczył on koszta budowy kanału Dunaj-Odra-Wisła na 373,352,000 Koron i zażądał dokładnego obliczenia jego rentowności, Dr. Baernreiter widzi tylko cyfrę 373 milionów a zapomina o tem, że Austrya pod względem dróg wodnych zajmuje ostatnie miejsce wśród większych mocarstw. Nie koszta inwestycyi powinny decydować, lecz jej znaczenie kulturalne i handlowe

Rząd rozpoczyna targi i chce zrobić interes. Dr. Biliński ofiaruje kołu polskiemu 50 milionów koron na sanacyę finansów krajowych zamiast kosztów 240 mil. koron przypadających na regulacyę rzek i drogi wodne w Galicyi.

Na razie horoskopy na przyszłość wcale nie pocieszające, — zobaczymy co nasza reprezentacya potrafi.

Ernteaussichten.

Die Ernte beginnt bereits und gibt in ganz Europa zu den besten Resultaten Hoffnung. Auch bei uns in Galizien, wo schon langsam eine rationelle Bodenbearbeitung platzgreift, sind gute Erträge zu erwarten. Ebenso sind die ersten Futterernten sehr gut ausgefallen, auch gibt der Obststand zu keiner Klage Anlass. Somit werden die Bauern dieser grösste Konsumentenstand den Erlös für die landwirtschaftlichen Produkte für die ihnen so dringend nötigen Industrieartikel umtauscheu und der Detailist hat auf ein lebhaftes Geschäft Aussicht. Es ist ja eine bekannte Erscheinung, dass wenn die Ernte schlecht ausfällt, der Bauer keine Mittel hat, industrielle Artikel zu kaufen. Die Hoffnung volle Scheunen zu haben verursachte die Börsen die Herbstsichten für Getreide ganz bedeutend zu ermässigen, noch auf die prompte Lieferungen einwirkte. So fiel innerhalb 2 Monaten sowohl das Korn als Weizenpreis um 8 K und Mehl folgte auch rascher dem Preissturz. Da durch das ausgebildete Agenturwesen die Bäcker weite Schlüsse hatten, verloren viele unter ihnen bedeutende Summen in Stornos wie auch bei der Uebernahme.

Es wurden viele Bäcker in ihrer Bonität schwächer, auf was wir unsere geehrten Mitglieder aufmerksam machen. Durch guten Futtererfolg werden die Viehstände vermehrt werden, was auf den Viehmark seine Wirkung ausüben wird.

Ukonstytuowanie się Banku przemysłowego.

Dnia 23 czerwca b. r. odbyło się ukonstytuowanie Banku Przemysł. Przybyło 27 akcyonaryuszy reprezentujących 24.776 akcyi i głosów 2473.

Między innymi byli obecni: Marszałek hr. Badeni, hr. Adam Gołuchowski, Dawid Abrahamowicz, dyrektor Dr. Zgórski, posłowie Dr. Leo, Długosz, Zamoyski, dalej prof. Bujwid, członek wydziału krajowego Dr. Jahl dyrektorowie Fruchtmann i Stroymowski. dyrektorowie p. p. Szarski i Karłowski. dyrektorowie wiedeńkiego banku eskontowego p. p Krasny i Stransky.

Przez pełnomocnictwa reprezentowani byli akcyonaryusze p. p. Federowicz, Mendelburg, Falter i Dattner, Götz. Tadeusz Epstein, Jawornicki, hr. Antoni Wodzicki, Dr. Adolf Gross, prof. Dr. Rosenblatt, Isak Holzer, Smolin, Dudziński fundusz inwestycyjny i solny.

Marszałek kraj. zagający obrady wspomniał w krótkiem i treściwem przemówieniu o celach i zadaniach Banku przemysłowego, wyrażając nadzieję że nowo powstały bank dzielnie będzie służył odrodzeniu ekonomicznemu kraju. Następnie powitał marszałek dyrektorów p. p Krasnego i Stranskyego.

Po wyborze marszałka krajowego na przewodniczącego i po jednomyślnem przyjęciu zatwierdzonego statutu przystąpiono do wyborów.

Wydział kraj. zamianował członkami rady nadzorczej p. p. Lewińskiego. Ciuchcinskiego i dra Zagórskiego, na zgromadzeniu akcyonaryuszów wybrani zostali jednogłośnie p. p Dawid Abrahamowicz prezydent miasta Krakowa Dr. Leo, hr. Adam Gołuchowski, hr. Franciszek Zamoyski, Samuel Horowitz tudzież dyrektorowie Krasny i Stransky.

Rewizorami wybrani zostali p. p. Leopold Baczewski dyr. Fruchtmann, Edward Girzik zastępcami zaś p. p, Paweł Ciompa i Plaschkowitz Ferd.

Prezesem rady nadzorczej wybrany został Dawid Abrahamowicz.

Z ogólnej ilości akcyi subskrybowali Wydział kraj. 12.500 akcyi, dolno austryackie Tow. eskontowe 7500, gmina miasta Lwowa 1500, gmina miasta Krakowa 1000, Bank hipoteczny 1200, Bank kraj. 250.

Po odbytem zgromadzeniu akcyonaryuszów odbyło się posiedzenie rady nadzorczej z następującym porządkiem dziennym: 1) ukonstytuowanie się rady zawiadowczej 2) mianowanie 2 dyrektorów i przekazanie komitetowi wykonawczemu ułożenia warunków prawnych i służbowych tychże według prowizorycznej umowy założycieli, 3) Ratyfikacya układu z rafineryami wedle propozyci założycieli, 4) ustanowienie terminu otwarcia banku, 5) zawiadomienie o lokacyi obecnych funduszów zakładu, 6) prawa najmu lokalu dla banku, 7) sprawa obsady urzędników banku, 8) wnioski członków.

Dyrektorami mianowani zostali p. p. Szarski i Karłowski.

Neugründungen.

Die Firma L. F. Kapper errichtet in Triest eine Fabrik für Kuverts und Papierkonfektion.

Ein Konsortium unter der Firma „Kraluper Fabrik für Obstverwertung, G. m b. H. hat sich in Kralup gebildet, welches eine grosse Fabrik zur Verwertung von Obst erbauen wird.

Die ungarische Kreditbank beabsichtigt im Verein mit der Firma Ignatz Deutsch & Sohn, der ungarischen Zuckerindustrie A. G und der A. G. für landwirtschaftliche Industrien in Szatmar eine Rohzuckerfabrik mit einem Kapital von Kronen 5,000.000 zu erbauen.

In Budweis wird die Papiersack- und Kartonagenfabrik A. G. der böhmischen Kaufleute in Budweis errichtet.

Hugo Fröhlich hat in Rumburg eine Spezialfabrik für gewebte und gestickte Tisch und Bettdecken errichtet.

Die Firma Max Eisenschimmel & Co. Stick- und Wirkwarenfabrik in Asch (Böhmen) hat in Liebenstein bei Eger ein Grundstück angekauft und beabsichtigt dasselbst eine neue Stoffhandschuhfabrik zu erbauen.

Die Firma Fiberghien Fiai Kammgarn-Herren und Damenmodewarenfabrik in Trencsen (Ungarn) auf die Dauer von 15 Jahren staatlich begünstigt, beabsichtigt eine sehr umfangreiche Kammgarnspinnerei zu erbauen.

Die Firma Lederer und Adler beabsichtigen in Leitomischl eine Schuhwarenfabrik zu erbauen.

Aus der wirtschaftlichen Welt.

Der Verband der deutschen Samt und Seidenwarengrosshändler beschloss, dass seine Mitglieder eine mehr als zweijährige Garantie für die Haltbarkeit von Seidenstoffen nicht übernehmen dürfen.

Ein Konsortium oesterr. engl. und russischer Kapitalisten gründete mit K 1,250 000 Kapital ein Erdölgewinnungs und Verwertungsgesellschaft m. b. H

Die oesterreichischen Messingwerke haben die Grundpreise für Messing um K 5 und für Tombak K 7 per 100 Kg. ermässigt.

Der Verein zur Förderung der Leinen und Wäscheindustrie Bielefeld, beschloss eine Preiserhöhung.

Die grossen amerikanischen Baumwollfabriken beschlossen weitgehende Betriebseinschränkungen.

Der deutsche Grundpreis für Kupferschalen wurde um Mk. 3 auf Mk. 189 pro 100 Kg. ermässigt.

Die galizische Aktien-Hypotekenbank erhöht ihr Aktienkapital von K 16,800.000 auf 20 Mill.

Die oesterr. ung. Bank errichtet in Mielec eine Nebenstelle.

Baumwolle ist durch die Grossspekulation Pattens das ganze Jahr hindurch in stets hoher Notiz und die Garnpreise können sich durch die ziemlich grosse Stagnation der Textilindustrie nicht entwickeln. So arbeitet heuer ein grosser Teil der Spinner mit beschränkter Kraft und später Lieferungen werden gegen verlustbringende Preise abgeschlossen um auf wenigstens kleine Beschäftigung zu zählen.

Rohgummi und Rohpetroleum steigen weiter im Preise.

Rohhäute tendieren flauer weil Amerika seit Monaten auf unsere Rohfelle nicht reflektiert. Es wird jedoch seitens der Fabriken wenig ausgearbeitet deshalb fehlen am Ledermarkte grosse Quanten guter Waren wie dies früher der Fall war. Alle Sorten Box und Chevrau sind gegen das Vorjahr bis 20% gestiegen, wobei verschiedene Marken auch im Sortimente schlechter sind. Der Schuhmacher Böhmens hat mit Rücksicht auf die Teuerung überall höhere Löhne erzielt, was auch auf den Schuhpreis einwirkt. Es sind durchwegs alle Komerzsorten Schuhe bedeutend gestiegen.

Die nächstjährige Mode in Schuhe (Velour-Calf) eine nach Sämischart in allen Farben zugerichtete Ledersorte die sehr teuer ist, wird den Schuhhändler zwingen, eine grosse Auswahl zu haben; da der Schuh sehr rasch schadhaft wird, wird auch sein Nutzen von kleinem Werte sein.

Die Petrolleumraffinerie in Limanowa hat ihren Betrieb eingestellt.

Das internationale Spiegelglassyndikat, beschloss für das dritte Quartal eine Produktionserhöhung.

Die erplante internationale Preiskonvention der Kunstseidefabriken ist gescheitert.

Die Wiener Kaffeesurrogatenerzeuger erhöhten den Preis des Feigenkaffees.

Die Makaspinner Oesterreich-Ungarns schlossen ein Preiskartell.

Der Preis für raffiniertes Petroleum wurde um 15 Cents per Barrel ermässigt.

Die Vacuum „Oil Kompany“ erwarb vom Galizischen Landesproducentenverbande 500 Zisternen Rohöl zu 3 K.

Das oesterr. Zementkartell gab die Verkäufe pro 1911 frei.

Insolvenzen.

Buczacz. Benzion Schwarzbach. **Busk.** Meilech & Golde Stolzenberg. **Husiatyn.** Jacob Tokar. **Kroscienko** Chaim Bitterman. **Lubaczów** Süsche Strassberg. **Neumarkt.** Heinrich Birnbaum. **Oświęcim.** Rubin Landerer. **Tarnów.** Pinkus Brenner. **Zakopane.** Herman Weiser. **Zabornia.** Adolf Goldmann. **Złoczów.** Eljukim Friedman.

Vereinsleben.

(Losverein Fortuna). Der Losverein »Fortuna« hat für Gruppe I. 1910 folgende Lose angekauft: 2 halbe ungarische Pramielose Serie 1771 Nr. 40. Serie 4279 Nr. 14 und 3 Türkenlose Nr. 0595.281, 0653.657, 1 927.188.

Unfallversicherung. Die geehrten Herren Mitglieder werden aufmerksam gemacht, dass es, obwohl im Grunde des Generalversammlung Beschlusses vom 28/4 1910 die Tagesentschädigung aus der Versicherung eleminiert wurde, angezeigt erscheint, jeden Schaden der Gesellschaft anzumelden u. z in der im § 6 der allgemeinen Bedingungen festgesetzten Frist von h o c h s t e n s 8 T a g e n, da sont laut § 5 die aus den Vertrage erfliessenden Ansprüche an der Gesellschaft erlöschen könnten

(Wohlfahrtsverein). In der am 19 Juni l. J. unter Vorsitz des Vizepräsidenten Bernard Liebeskind abgehaltenen Sitzung wurde der Witwe nach dem verstorbenen Mitgliede Nr. 284 7 Natan Gemeiner der nach dem Mitgliedsstande gebührende Betrag von K 1296 zugesprochen.

Weiters wurde 20 neue Mitglieder aufgenommen und einige Anmeldungen wegen Recherchen noch in suspenso gelassen.

(Witwen und Waisenfund) Bernhard Liebeskind K 36.—, N. Rosner durch Herrn Juda Lust K 2·40.—, Maks Peiper K 1.—, Süsche Löbel K 2 —. Moritz Kollman, Wien anlässlich der Genesung seiner Tochter K 10.—, Pinkas Klein als erhaltene Pönale K 10.—, Sitzung Kaufer, Lukawice K 10.—, Sitzung Stolzenberg K 10.—, Moses Färber K 15.—, Isidor Immerglück K 4.—, Witwen und Waisenblocks 446 50 Isidor Immerglück K 10.—, Sitzung Herman Weiser, Zakopane K 10.—.

Summe der heute ausgewiesenenen		
Spenden	K	120 40
Stand am 1 Juni 1910	„	13038·78
zusammen	K	13 159·18

Kronika.

25-letni jubileusz pracy zawodowy. Dnia 1 czerwca b. r. obchodził p. L u d w i k K r e i s s l e r, kierownik znanej i od r. 1886 istniejącej firmy L. Hochstim skład kapeluszy w Krakowie przy ulicy Floryańskiej rzadki jubileusz 25-letniej pracy zawodowej.

Wstąpiwszy przed 25 laty do tej firmy pozostał p. Kreisler zawsze wiernym swym obowiązkom i pracy swej oddawał się zawsze z tą samą gorliwością przy czem potrafił sobie zaskarbić zupełne zaufanie i życzliwość szefa firmy.

W uznaniu tych zasług, świadczących o pięknych przymiotach jubilata wręczył mu szef firmy w dzień jubileuszu piękny upominek.

„Wohlfahrtsverein“ Reisender Kaufleute Galizien in Krakau.

NACHRUF.

Wir erfüllen hiermit die traurige Pflicht, unseren Mitgliedern von dem am 17 Juni l J. erfolgten Ableben unseres Mitgliedes Herrn

Natan Gemeiner

Kaufmann in Krakau

(M. Nr. 284/7, 41 Jahre alt, Mitglied seit 10 November 1907) Kenntnis zu geben.

Der Auschuss.

DER WOHLFAHRTSVEREIN
reisender Kaufleute Galiziens zu Krakau

gewährt bei Ableben seiner Mitglieder den Hinterbliebenen einen Unterstützungsbetrag, dessen Höhe von der Anzahl der Mitglieder abhängt, z. B. bei einem Stande von 3000 Mitgliedern bekommt die Witwe bezgw. die Hinterbliebenen sofort K 6000 ausbezahlt.

Die Versicherung ist mit nur sehr geringen Kosten verbunden und für Jederman, ja sogar für Unbemittelte zugänglich, indem dieselbe nur eine **einmalige** Einzalung erfordert **Als Mitglied kann jede männliche, eigenberechtigte Person ohne Rücksicht auf Stand und Beschäftigung beitreten, sofern dieselbe das Alter von 50 Jahren nicht überschritten hat.**

Anmeldungen denen K 7—, (im Alter von 45—50 Jahren K 12.—) für Beitritts & Jahresgebühr und K 6 — für 3 vorauszuzalende Sterbefälle, zusammen also K 13 — bezgw. K 18 — beizufügen sind, übernimmt der Ausschuss.

Vereinskanzlei: **Krakau, Dietelsgasse Nr. 25.**

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Salomon Michał Zimmet. Drukiem S. L. Deutschera w Podgórzu